

І гужому наугайтес,  
І свого не цурайтес...

Т. ПИЩЕЧЕНКО

# СВОБОДА

## УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК



# SVOBODA

## UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація:  
"Svoboda", 81-83 Grand St.  
Jersey City, N. J.  
Тел.: HENDERSON 4-0237  
УНС: HENDERSON 5-8740  
Тел. з Нью-Йорку:  
BArclay 7-4125

PIK LXVI Ч. 233. ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 3-го ГРУДНЯ 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 3, 1959 No. 233. VOL. LXVI.

## ГЕЙТС ПРИЗНАЧЕНИЙ НОВИМ СЕКРЕТАРЕМ ОБОРОНИ

**МЕКЕЛРОН, УСТУПАЮЧИ ЗІ СВОГО СТАНОВИЩА, ПЕРЕКОНАНИЙ, ЩО ЗДА НЕ ВІДСТАЮТЬ В МІЛІТАРНІ ДІЛАННІ І МАЮТЬ ВІДПОВІДНУ СИЛУ І ЗАСОБИ ДЛЯ СВОЇ ОБОРОНИ**

Вашингтон. — Президент Айзенгавер найменував Томаса С. Гейтса, мол., секретарем оборони ЗДА на місце Ніла МекЕлроя, який зрештучував із свого становища і вертається до праці в індустрії. Томас С. Гейтс, мол., був колишнім секретарем флоту і воєнним міністром на протязі шести місяців, як заступник секретаря оборони. Його призначення на становище секретаря оборони має бути затверджене Конгресом у січні 1960 року, після того, як Конгрес почне свою чергову сесію. Зараз після проголошення про номінацію Гейтса і відхід МекЕлроя в Пентагоні відбулася пресова конференція, на якій МекЕлрой зробив перегляд досягнень і успіхів у ділянці оборони. МекЕлрой стверджує, що оборона ситуація ЗДА вдатно поправилася і що не може бути мови про якість відставання ЗДА в нуклеарному озброєнні. З'єднані Держави Америки мають сьогодні можливість починати і вести не тільки обмежену, але й генеральну війну, стосуючись навіть у випадку обмеженої війни малу нуклеарну зброю. Під сучасну пору реалізуються вже плани створення окремих бомбардувально-парашутних з'єднань, з асоб лєтних в нуклеарну зброю, які творили б постійне погрози в повітрі і були б охороною проти несподіваного нападу з допомогою літаків чи далекосяжних ракет. Водночас із цим МекЕлрой признає, що плани про збудування і продукцію діючих антиракетних ракет, вимагає ще багато заходів для

## 12 ДЕРЖАВ ПІДПИСАЛИ ДОГОВІР ПРО АНТАРКТИКУ

Вашингтон. — 12 держав, включно з З'єднаними Державами і СРСР, підписали в минулий вівторок 1-го грудня ц. р. договір, який виключає величезний простір Антарктики, рівний сумі поверхні Європи і З'єднаних Держав, з-під політичних і військових цілей. 12 договірних держав зобов'язалися до співпраці в дослідженні Антарктики для мирних цілей. Тому, що сім з-посеред підписаних держав висували були претензії до різних кусів антарктичного обширу, як ніби до складових частин своєї державної території, теперішній договір стверджує, що він впадає не перекреслює цих окремих претензій, але застерігає, що діяльність даних держав в обширі Антарктики не може служити за аргумент у користь їх давніх претензій. Ніхто теж не може зголошувати будь-яких нових претензій. В обширі Антарктики не вільно переводити атомових експериментів. Цей договір підписали: Англія, Аргентина, Австрія, Франція, Нова Зеландія, Норвегія, Чиле — як ті держави, які до цього часу мали територіальні претензії до деяких частин Антарктики. Крім них підписали ще: Бельгія, Японія, Південна Африка, ЗДА і СРСР. За пресоюми коментарями — всі територіально-політичні претензії до частин антарктичного простору на південь від 60-ї паралелі фактично цим новим договором "заморожені" і вони "вимруть". За найважливішу постанову вважається заборону переводити в тому обширі ядрові експерименти.

## Сталеварні пропонують 30-центове збільшення платні

Вашингтон. — Представник сталеварного промислу заявив, що вони запропонували збільшити заробітну платню сталеварів на 30 центів від години праці, і що це є їх остання пропозиція, бо більше вони не можуть дати. Якщо не дійде до порозуміння, то уряд між 6-им і 21-им січня 1960 року зарядить тасме голосування в кожній сталеварні, щоб страйкери могли свідомо заявити, як погоджуються на цю оферту працевластів. Це збільшення платні мало б відбутися впродовж трьох років, і представник сталеварів Дейвід МекДоналд оцінює цю оферту на 22 центи. МекДоналд назвав цю пропозицію, яку сталеварні повисляли всім страйкуючим робітникам, "пропагандою, що має на цілі збентежити робітників" та викликати безладдя між ними. Тим часом відновлено переговори між представниками сторін в присутності федеральних посередників, але не зроблено жадного поступу.

## 24 особи згинули в катастрофі літака на горі Болд Ігел, Па.

Монтурсвілл, Па. — 1-го грудня літак "Ді Мартін 202" із лєтунською ліній "Алєгіні" під час снігової налетін на гору Болд Ігел 1,400 стіп заввишки і розбився, спричинивши смерть 24 осіб із усіх 25-ох. Врятувалися тільки Луїс Матараззо, який лежить в шпиталі в критичному стані. На літаку було 22 пасажирів і 3 члени залоги. Після катастрофи ще інші дві особи були живі, але вони померли в дорозі до лікарні. Літак лєтїв із Філадельфії до Клівленду. Він мав приземлитися на лєтовіщі у Вільямсбургі. Монтурсвілл і почав кружляти недалеко лєтовіща, але пізніше чомусь то налетів на середню гору Болд Ігел і після того чути було тріск, і настала катастрофа. Врятувалися Матараззо мас 4 дітей. Він зрадів, коли побачив, що з рятунком дружиною прибув до нього римо-католицький священник о. Френксіс Коркоран. Відповідні агенції ведуть слідство.

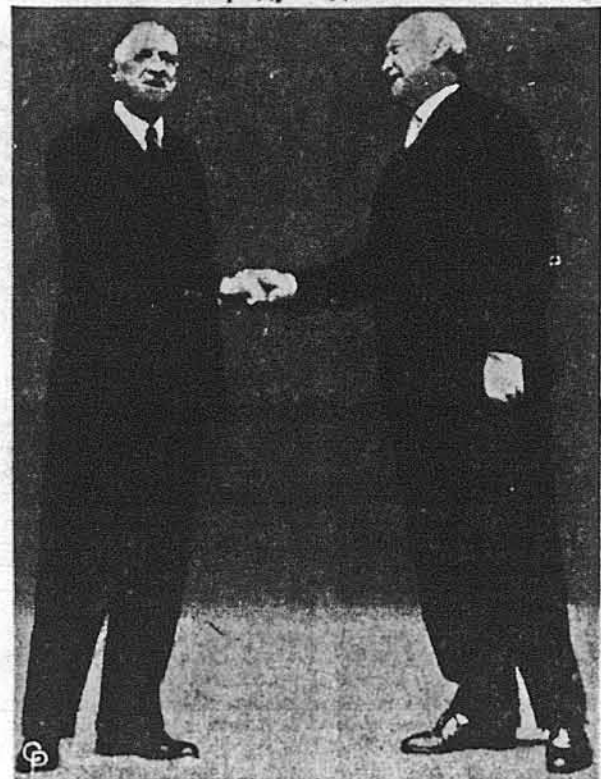
## Д-р В. Шандор перевибраний на голову Карпатського Союзу; Мін. Ревай — почесний голова

Нью-Йорк. — Минулої суботи, 28-го листопада, відбувся тут в Українському Інституті Америки загальний збор Карпатського Союзу в ЗДА, на яких вибрано нову управу з д-р В. Шандором на чолі. За великі громадські й політичні заслуги мін. Юліана Ревай, та з нагоди його 60-ліття уродни, збори одногосно вибрали його на почесного голову Карпатського Союзу. Зборами проводила Президія з головою Союму проф. А. Штефаном на чолі; секретарював М. Копинець.

## В Буенос Айресі відбулася Надзвичайна Сесія Головної Ради УЦР

Буенос Айрес (до). — 22 листопада мав зібратися "п'ятий Конгрес Українців Аргентини, але на вимогу Передконгресової Комісії замість Конгресу зібралася тільки Надзвичайна Сесія Головної Ради УЦР, щоб вислухати підсумки праці Передконгресової Комісії. На підставі доповіді п. Ос. Кузьмовича, голови Номінаційної — Верифікаційної Підкомісії, Головна Рада прийняла до висновку, що запланований Конгрес не може відбутися перед кінцем березня, або початком квітня 1960 р., тим більше, що наближається літня спека, під час якої діяльність організації скорить до мінімуму, і значна частина членства виїжджає на вакації, або обмежує своє перебування в місті до полегоджування тільки службових та найсучасніших потреб. Обговорення й вирішення цієї справи було го-

## Аденауер знову приїхав до Парижу на нараду з де Голем



Президент Франції Шарль де Голь вітає канцлера Західної Німеччини Конрада Аденауера, що прибув до Парижу для розмов в справі майбутньої конференції "на вершинах".

Париж. — Західно-німецький канцлер Конрад Аденауер знову приїхав до Парижу на нараду з президентом Франції генералом де Голем. Ці німецько-французькі розмови, однак, як односторонні італійсько-англійські розмови в Лондоні, стосуються скликання на 19 ц. м. до Парижу західної конференції "на вершинах", на якій мають вирішити дату і спільну західно-німецьку східно-західну конференцію "на вершинах" з участю Хрущова. За твердженням газет, Аденауер і західно-берлінський посол Віллі Брандт, який безпосередньо перед від'їздом Аденауера до Парижу нараджувався з ним у Бонні, прийшли до одностороннього погляду, що для Берліну і Німеччини ще найкращий теперішній стан формальної військової окупації в захід-

## ХРУЩОВ ЗНОВУ ПОГРОЖУЄ „СТЕРТИ З ПОВЕРХНІ" ВСІХ ВОРОГІВ

Відень. — Нікіта Хрущов у своїй великій промові на з'їзді конгресу мадярської комуністичної партії у Будапешті, заявив у минулий вівторок 1-го грудня ц. р., що Зовсти мають стільки ракет і атомовими стрільнями, що вони всілі "стерти з поверхні землі всіх своїх потенційних ворогів". Проте Хрущов заявив готовість "знищити" ці складки совєтської військової зброї, якщо всі інші держави приймуть його проєкт повної і загальної міжнародної роззброєння. Хрущов признає, що він погоджується з західно-німецьким канцлером Аденауером, що проблема роззброєння повинна займати найбільше місця на найближчій конференції "на вершинах". Він стверджує, що в справі такої конференції прийшло вже фактично до згоди та погодився, що французький президент де Голь мав рацію, коли хотів спершу, не перед конференцією "на вершинах", безпосередньо нарізати із ним, Хрущовим. Хрущов рішуче заперечує глумним відставкам, наче б Совєтам перестало залежати на швидкій конференції "на вершинах". Однак Хрущов ще не підтвердив давнє становище Совєтів в справі Берліну, рішуче настаючи на тому, щоб скасувати нинішній окупаційний стан в західному Берліні, який дозволяє західним державам втримувати там військові гарнізони. Цей стан, коваля, є зверхній проти "соціалістичних" держав.

## 4-денні відвідини Айзенгавера в Індії вимагатимуть багато труду

Нью-Делі. — Проголошено поділ годин для 4-денних відвідин президента Айзенгавера, який прибуває до Індії з Афганістану 9 грудня ц. р. У цій програмі передбачається тривалий Айзенгавера в Індії, зокрема парламент, його програму при відкритті Світової сільськобобської вистави, прийняття на 5,000 осіб у президента Індії Радхакрішна Прасад, тривалий на публічному зібранні й інші т. п. обов'язки, які вимагатимуть великої фізичної витрати. Президента Айзенгавера зустрінуть на лєтовіщі з великою парадною передбачають, що промови на лєтовіщі, відібрання вітучої почесної чети і т. д. заберуть найменше 40 хвилин. До Нью-Делі прибудуть сотні додаткових потягів і автобусів з бажаними привітати Айзенгавера. Газети вже тепер передбачають, що подорож з лєтовіща до палацу колишнього англійського віце-короля, де замешкає Айзенгавер, стосуватимуть сотні тисяч осіб. Очевидно, що найважливіша точка з розподілу зайняти Айзенгавера в Індії — це його ділові наради з прем'єром Неру у зв'язку з теперішнім індійсько-китайським конфліктом та над дальшою політикою супроти світового комунізму.

## В Еспанії поведуться строго з комуністами

Мадрид. — Вісесюдовий суд в Мадриді розглядав справу проти 25-х комуністів, ошкаржених в заснуванні нелегальних комуністичних ячеек, у з'єднанні збореної комуністичної діяльності та, зокрема, в організуванні на 18-го червня ц. р. генеральний го-

## У СВІТІ

● Індійський уряд зажадав щоб американський сервант Роберт Армстронг з генерального консульства ЗДА в Бомбей і комуно-китайський шеф мей для імпорту експорту Чанг Ченг "по іншуді не відідали, поки індійська поліція не переведе слідства і не ствердить, що має рацію: китайські комуністи, які твердять, що американці схопили Чанга, чи американці, які ошкаржують китайських комуністів у тому, що вони заманили Армстронга до свого консульства, тим його схопили, зв'язали і годинами допитували. Армстронг очікує вислідів слідства, а Чанг — зник.

● Вінстон Черчилль у минулий понеділок, в 85-ї роковини з дня свого народження, несподівано явився в англійському парламенті і сів на своєму місці в консервативних лавах. Літературний Гейтска і голова парламенту склали йому побажання, на які він відповів короткою подякою. Під загальні оплески Черчилль вийшов, щоб відв'язувати цей свій день в родинному колі.

● Польська Людова Партия, колишній "Піст" В. Вігоса, а який час після війни емігрувався в США, повернувся до Польщі, згодом втік з неї і тепер постійно мешкає в ЗДА, — від-цужених воїнів.

## Італійський прем'єр нараджується з англійськими лідерами в Лондоні

Лондон. — Італійський прем'єр Антоніо Селі і міністер закордонних справ Джузеппе Пелла прибули до Лондону для узгодження з англійцями ліній безпосередньо перед від'їздом президента Айзенгавера в Рим. За газетними коментарями, англійці поручають "гнучкішу" тактику в переговорах з більшовиками, а італійці схоплюються радше до французів і німців, що поручають рішучі і тверді тактику. Однак італійці раді б о м и н у т и підкреслення цієї розбіжності думок на Раді НАТО, що попередить західно-німецьку конференцію "на вершинах" в лєтовіщі грудня ц. р. у Парижі.

## Заарештовано п'ятьох кубинців, які везли бомби на Кубу

Вашингтон. — Зі столиці повідомляють, що на Флориді заарештовано п'ятьох кубинців, противників прем'єра Фідела Кастра, які хотіли приїздити літаком занести три бомби на Кубу. Агент митного уряду Джозеф А. Фортіс заявив, що з мав виходити, що ті бомби були призначені в якусь місцевість в центральній Кубі. Один із заарештованих казав, що бомби були призначені на військовий об'єкт, але інший в'язень заявив, що всі заарештовані сиділи в тюрмі від неділі до понеділка (29 і 30 листопада), а в понеділок їх звільнено за каварцією по \$2,500. Вони не почувалися до вини. Їх ошкаржують в нелегальному вивозі бомб із ЗДА. Митний уряд в Маймі дистанційно висті, що кубинці винаймали приватний літак на лєтовіщі Тамалаї. Бомби були на іншому лєтовіщі, і їх мали взяти на літак як звичайний вантаж.

## УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● Куратори Фонду Української Культури відбуде свою нараду в наближчому суботу 5-го грудня ц. р. о год 3 по пол. в залі Літературно-Мистецького Клубу в Нью-Йорку. До Кураторів належать представники ЗУАД-ту, УБАН, ІПШ, ОБС, Об'єднання Українських Письменників "Слово" і Об'єднання Образотворчих Мистців, Українського Музичного Інституту, Спільної Журналістської Америки і Українського Театру.

● Авторський Вечір Олега Лисенка влаштує Литературно-Мистецький Клуб у Філадельфії в дні 5 грудня ц. р. в Платовій Залі. У вєчорі візьмуть участь (поза автором) відомий письменник — публіцист Зенон Тарнавський із Дітройту та артисти Віра Левинська, Марія Лисенко, Лідія Бульба, Богдан Паздрій і Ярослав Шинот.

● Рудаківський Автор Олег Лисенко збудує собі приватний літературний критики та читачів своєю повістю "За стрілецьким значком" і оповіданнями "Дієбач піддається застря". Повість поєднує "Люди та їх мей" друкується.

● Кредитова Кооператива "Самопоміч" у Джерзі Сіті, Н. Дж., у програмі своїх щомісячних сходів для дискусій над актуальними громадсько-політичними й культурними проблемами, відбула в суботу 21-го листопада у своїй доміні при Ессекс Стр. в Джерзі Сіті дискусійний вечір із доповіддю від Івана Хоружого на тему "Відвідини Керунова і їх політичні наслідки". Проводила вєчором дід. Петро Постолок. Прийняв було коло 30 осіб.

## ЗДА відклали дальші проби з сателітами до наступного року

Вашингтон. — Крайова Аєронавтична і Космічна Адміністрація вирішила відкласти дальші проби зі штучними сателітами аж до найближчого року, бо сподіваються, що до того часу вдасться перемогти всі ті технічні труднощі, які виявилися під час нещодавньої проби зі штучним сателітом в дні 28-го листопада. Під час цієї проби в Кейп Канавералі на Флориді друга частина ракети "Атлас" мала відорва-

## Передбачають холодний і мокрий грудень та вітряну зиму

Вашингтон. — Федеральне бюро погоди передбачає, що цьогооричний грудень матиме холоднішу від нормальної температуру в більшості стейтів, а в східних стейтах буде більше атмосферних опадів ніж нормально буває в цій добі. Найтепліше буде тільки в західних стейтах, а температура в стейтах від Дакоти до Нью-Мексико на схід буде нижча від нормальної. Нормальна середня температура для грудня повинна бути така: Нью-Йорк — 35,7%, Шیکاго — 28, Денвер (Колорадо) — 31,7 і Сан-Франциско

## В АМЕРИЦІ

● У Видавничій "Гановер Гавк" вийшла книжка Джона Біверса "Ст. Джонс оф Арк". Про героїну своєї повісти автор пише так: "Ця історія молодого дівчини, яка вмерла на 19-му році свого життя. Вона не була ні гарна, ні вчена. Не вміла ні читати, ні писати. Прийшла з відлюдного малого присілка і за 15 місяців після того коронувала короля, спричинила події, які визволили її країну з-під чужого панування, перемогла збройні сили великої держави і змінила історію Західної Європи". Книжка вийшла як естетична. Майже через 500 років після того її канонізували, і вона стала святою опікуною держави, яку врятували".

● Президент Айзенгавер просить в Конгресі \$4,100,000,000 на допомогу закордонній в 1961 році. З цієї суми половина має бути призначена на військову допомогу, решта — на різні родинні економічні допомоги, позички та дарунки. Конгрес належить зменшити цю суму, як це він робить у попередніх роках.

● Спільні Палати Репрезентативів Сем Рейбіри разом з іншими провідниками Конгресу 30 листопада був на сніданку в Вілловому Домі, де Президент обговорював з ними свою подорож по світі. Після сніданку Рейбіри, стоячи на сходках Віллового Дому, чекав на шофера. Коли його запитали, де подієві шофер, Рейбіри, який любить добре поїсти, відповів: "Він певно поїдав ліпше, як ми, і тепер десь відпочиває". Айзенгавер після недуги і операції їсть мало, згідно з рекомендаціями лікарів.



# СВОБОДА

UKRAINIAN NEWSPAPER PUBLISHED DAILY EXCEPT SUNDAYS, MONDAYS & HOLIDAYS (SATURDAY & MONDAY ISSUES COMBINED) BY UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC., 81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC., 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918

Передплата: На рік — \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. — В Джерсі Сіті і закордоном: — На рік \$14.00; на пів року \$7.50; на три місяці \$4.00. — Для членів У. Н. А. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. — Jersey City and Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65c.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності поглядом Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це не вказує. Редакція не відповідає за відшкодування поштових оплаток. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: SVOBODA, P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

## Ще одна пересторога

В американській публічній opinі починає чимраз більше утворюватися думка, що відвідини Хрущова у ЗДА були корисні і що вони причинилися у великій мірі до міжнародного відбудження. Висловив такий погляд навіть видатний американський діяч і політик, доведений губернатор Нью-Йоркського штату, Аверел Гарриман у своїй промові, виступившій в понеділок 30-го листопада на прийнятті американських кінгів, що відбулося в готелі "Валдорф Асторія".

Дуже доброю відповіддю на цього роду думки і погляди можуть бути враження і висновки голови комісії способів і засобів демократичного конгресмена Гейла Боггса з Луїзіани із його подорожі по Японії, Індії і країнах Середнього Сходу. Боггс ствердив незаперечно наявність безупинної й посиленої комуністичної пропаганди не тільки в Індії, де в цьому напрямі працюють агенти й дипломати СРСР, але й у всіх схватках сателітів, але навіть у протектистичній Японії, де комуністи ведуть посилену політичну й економічну кампанію. Особливо ж сильною є комуністична пропаганда і підпільна діяльність у країнах Середнього Сходу, зокрема в Іраку, де комуністи опанували місцеву пресу та видавництва й використовували їх для ширшої антиамериканської пропаганди, і де уряд Касіма спаралізована цілком діяльність американської інформаційної агенції.

Водночас із цим Боггс звернув увагу на характеристичний факт, а саме на те, як комуністи використовували для своєї пропаганди поїздки Хрущова до ЗДА. Кожний виступ Хрущова у ЗДА і всі його промови перед виступом із ЗДА і після його повороту до СРСР друковано мільйонами тиражами по-англійськи і місцевими мовами в усіх країнах Азії. Всі ці виступи Хрущова і повідомлення про них зредоговано так, щоб представити Хрущова, як велику, єдину в світі "людину миру", яка вмотує палити війни.

В загальному Боггс ствердив, що відвідини Хрущова не змінили і не припинили холодної війни, веденої комуністами в різних відстах країнах світу, навпаки, комуністи всюди свою активність посилили, добиваючись осигнення марксо-ленінських цілей всіма способами й засобами. На свою пропаганду комуністи не жалують ні часу, ні людей, ні грошей, — в той час, як американська інформаційна діяльність незвичайно слабка, спаралізована здебільша конгресовими суперечками за невеликі порівняльно суми на інформацію світу про цілі й напрямки політики ЗДА.

Пересторогу Боггса треба не тільки застерігувати чи вислухати. Показаним ним загрозливим фактам треба протидіяти, і в цій справі може сказати своє рішуче слово не тільки Конгрес, чого добивається передусім Боггс, але й усе американське громадянство.

## Знову Альжир в ОН

Дебати над проблемою Альжиру в Об'єднаних Націях, які саме тепер відбуваються, це — ніяка новина, бо вже незабаром після вибуху над революційно-партизанської війни, восени 1954 року, ця справа опинилася в ОН. Таким чином тепер уже п'ята з черги Генеральна Асамблея має розв'язати горді вузол, зв'язаний з двома суперечливими становищами: змагання мусульманських автохтонів до самостійності та прив'язання французів до своїх колоніальних

М. Заклинський

## ОДНА З ПРИЧИН ПОЛІТИЧНОЇ НЕВДАЧІ ВИГОВСЬКОГО

(1)

З нагоди 300-літньої річниці блискучої перемоги Виговського над москалями багато написано про нього в наших часописах, журналах і календарях. Авторі переважно звелюють його за ту перемогу і за Гадяцький договір. Його кажуть політичною невдачею, що нескраиво виявилася по козотопській перемозі, коли Січ і частини лівобережних полків збунтувалися проти нього і Гадяцького договору, не давши йому змоги скористатися з великої перемоги — пояснюють бунтарством Січі та Полтавського полку, недостатність з державницького погляду, розуміння ними справ — і згубною агітацією московських агентів.

Таке пояснення вартує, а

прав і привабливе. Проте, тепер ситуація значно покаркала. Бо ж Франція признала Альжирів в принципі право самовизначення і теоретично визнала можливість що альжирці можуть заявити не тільки про закінчення теперішнього статусу без зміни або за автономію в межах французької держави, але й за повну державну самостійність. А що арабські націоналісти визнавали французьку декларацію за базу до порозуміння, то, властиво, нема причини для дальшого спору.

Однак, справа не така проста, коли — як повідомляв французький офіційний комунікат — з альжирського театру війни — протягом одного минулого тижня згинуло там 491 партизан і 66 французів, а 158 партизанів дісталася в полон. Де Голь заявив, що плебісцит в Альжирі може відбуватися через 4 роки після замирення, і закликав партизанів до переговорів над припиненням воєнних дій. Але альжирські мусульмани, хоч і вірять на слово де Голі, не мають до нього жодної французької адміністрації і військовиків, настановлених в більшості неприхильно до автохтонів. Тому вони не хочуть складати зброї і позбавляти того атуту, який насправді примусив Францію визнати за Альжиром право на самовизначення, поки вони не дістануть гарантій у вигляді формального договору. Але французи — знову в моменті пристрасті — не хочуть визнати націоналістичних партизанів за політичних контрагентів, тим паче не хочуть переговорювати з тими арабськими лідерами, які перебувають у французьких в'язницях.

Таким чином війна в Альжирі продовжує збирати криваве живило, дармащо обидві сторони втомлені нею і хочуть замирення. Ця парадоксальна ситуація подас надію посередникам в кулуарах Об'єднаних Націй, що цюгорічна резолюція не буде тільки агітаційним аргументом для одної з сторін, а допоможе "врятувати обличчя" обидвом сторонам, які повинні мерщій зійтися за круглим столом для закінчення 5-річної кривавої боротьби. Тому, що між отими посередниками є, з одного боку, такі впливові союзники альжирських партизанів, як мусульманські Марокко і Тунісія, на терені яких партизани мають свої головні бази, а з другого боку такі союзники Франції, як Египет і Ізраїль. Держави, то можна сподіватися, що їхні заходи не підуть на марне. Сам де Голь, відкинувши останню пропозицію так званого тимчасового уряду альжирських націоналістів щодо переговорів з п'ятьма ув'язненими у французьких в'язницях їхніми делегатами, — ніби передбачає закінчення війни в Альжирі на весну 1960 року — таким шляхом переговорів.

Ця п'ятирічна війна і теперішні дебати в ОН подають ще один доказ на ствердження історичної правди, що ніякий нарід не всіля осигнути волю без довгих і важких змагань, без жертв крові та без терпіння, потрібного у затайний аргументації в конференційних залах. П'ятирічне змагання арабських партизанів із пімліційною регулярною французькою армією та всією державною французькою адміністрацією — це героїська епопея, дармащо сотні й тисячі з-посеред тамошніх жертв — це невинні жертви того непорозуміння, який є, з одного боку, колоніалізм в половині 20-го сторіччя, а з другого — терор, як засіб боротьби за ідеали. Всі познані вказують, що без уваги на звучання резолюції, що її приготували в ОН у висліді дебат над проблемою Альжиру, 9 мільйонів мусульманських альжирців стоять на порозі свого визволення з-під супрематії одного мільйона колоніалістів.

## В ОБОРОНІ ЗАХІДНОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ

НА ТЕМИ ДНЯ

Віра в постійний поступ привела деяких інтелектуалістів до думки, що західна цивілізація мусить упасти, як упала грецька чи римська цивілізація. Справді, після останніх двох воєн залишилося мало місця для оптимізму, але все ж нема причини до відчаю. Це — думки недавнього прем'єра Канади Лестера Пірсона, який виступив улітку цього року в Інтернаціональній Школі для Вчителів в Оксфорді лекцію на тему "Вартості західної цивілізації".

Пірсон признає, що світ пережив потресання. В 19-му сторіччі Європа була осередком світу. Захід змінив себе двома останніми війнами. Ізоляція Заходу вже більше неможлива. Вартості, які не служать усьому людству, а тепер такі неактуальні, як колишня божественна право короля. Вартості західної цивілізації належать цілому світові. Ці вартості лежать на Заході, але вони мають глибоке коріння у старовинних цивілізаціях. Від жидів ми отримали віру в одного Бога і рівні права кожного перед Богом, від греків — ідею вишньої якості над кілкістю, від римлян — традицію порядку й організації.

Коріння нашої цивілізації глибокі в кожному напрямі: політичному, соціальному й економічному. В двох останніх сторіччях західний світ проявив глибоку гуманітаризацію звичаїв, поширив особисту свободу окремої людини, дав їй більші можливості у житті і утвердив силу права. З другого боку, вільне суспільство західного світу стало в обороні свого вільного існування проти насильства у вигляді імперіального мілітаризму, фашизму чи комунізму.

Як ствердив Пірсон, західна цивілізація веде тепер боротьбу на життя і смерть з ішою соціальною системою, яка є агресивною і поширюється — з комунізмом. Нездолужа комунізму тим більша, що він старастеся здобути для себе недорозвинені й малорозвинені народи Азії й Африки, які, з уваги на все-світній характер нашої цивілізації, здобувають значення. Щоб воювати з комунізмом, західний світ мусить не лише підняти свої вартості у себе вдома, але й поширити їх вміло назовні. Комунізм тим загрозливіший для нашої цивілізації від расових чи мілітаристичних доктрин, що він послугується міжнародними гаслами, які охоплюють

також вкрадені у західного світу і спростовані ідеї свободи, демократії, братерства і миру. Комунізм же й тому такий загрозливий, що за ним стоїть мілітарна потуга Співсоюзного Союзу і Китаю. Пірсон каже: не можна твердити, що свобода у тій формі як її пропонує Західний світ, популярна у світі всюди. Вже Джон Мільтон твердив, що люди скоріше приймають службу, ніж накинени свободу. Тому й ідея свободи вимагає боротьби, боротьби тепер, коли комунізм хоче знищити підставу вартості західного світу: вартість і ціну одиниці як вільної людини з вільною думкою.

Але, крім зовнішньої загрози, існує ще для західної цивілізації загроза в самому західному світі, — у формі активної, динамічної віри у духові вартості вільного суспільства. Нашою ціллю повинно бути краще і вільніше життя. Тут Пірсон виступає проти держави-опікуна (вельфар-стейт), бо така державна форма, на його думку, скріплює авторитет держави і поменшує свободу одиниці, робить одиницю лише числом, яке справді має вартість зера. Гідність і вартість одиниці — це більше, ніж сама легальна й фізична свобода. Вона означає емансипацію думки і відкинення всіх форм насильства й економічної експлуатації. А така свобода не може існувати там, де державна бюрократія чи яканебудь група захоплює надмірну владу. Свобода вимагає від всіх громадян розуміння, терпеливості, толеранції; вимагає дисципліни думки, ніж диктаторського вирішення. Наука і технологія, каже Пірсон, не врятують нашої цивілізації. Комунізм може перевицнити вільний світ в організації людської сили, вміни і засобів для цілей держави. У матеріальних здобутках можуть перевицнити вільний світ і відстаї народи. Але комунізм чи інша форма тиранії не може дати нічого такого, що могло б дорівняти вільному суспільству вільних людей. Тимто боротьба за підставу вартості західної цивілізації повинна бути найбільшій завданням тих, які вірять у західну цивілізацію. Оборона цих вартостей західної цивілізації важливіша, ніж оборона нашого життєвого стандарту чи технічних досягнень. Це — оборона кордонів нашої духової батьківщини.

## ЗДА І ПЕРЕНАСЕЛЕННЯ СВІТУ

Демографи з Об'єднаних Націй обчислюють, що в 2,000-му році населення світу становитиме 6,267,000,000 осіб (в половині 1958-го року всіх людей на землі було 2,852,000,000). Азія творить тепер 56% населення світу, а тоді становитиме 62%. Внаслідок цих обчислень почали говорити про "популяційну експлозію", яка загрожуватиме диспропорції між продукцією харчів і швидкістю зростання людності.

Деякі демографи заявляють, що не можна допустити до вимирання людей з голоду і тому треба подумати над штучною контролею народжуваності, головним чином у недержавних країнах, де є найбільший приріст населення. Світова Рада Церков вважає, що треба сполуляризувати серед мас план штучної контролю народжуваності, щоб сповільнити приріст населення. Комітет Дрейпера в справах допомоги закордонній рекомендував президентові Айзенгауверу справу контролю народжуваності сполуляризувати в тих країнах, яким допомагають ЗДА. Минулого тижня конференція 200 американських католицьких єпископів, що відбулася у Вашингтоні, прийняла резолюцію, в якій виступає проти штучної контролю кількості населення, бо із зростанням його зростає також різниця продукції, отже немає потреби боятися голоду.

Проти цього становища католицького єпископату ЗДА виступив голова Крайового Дорадчого Священничого Комітету організації Федеративного Союзу Батьківства, протестантський єпископ Каліфорнії Джеймс А. Пайк, який закинув католикам, що вони хочуть "засудити мільйони людей на голод, нужду і розпач". Єпископ Пайк втягнув до цієї проблеми і практичну політику, запитуючи, чи католицькі кандидати в найближчих виборах з тих самих поглядів, що і їх єпископи.

Перший відповіла на цей запит сенатор-демократ і католик із Массачусетс Джан Ф. Кеннеді, який належить до найпопулярніших кандидатів на президента в 1960 році. Він сказав, що задовго перед заявою католицьких єпископів він заступав думку, що ЗДА не повинні рекомендувати контролю народжуваності державам, яким вони допомагають. Це було б найбільшою психологічною помилкою — сказав він, — коли б ЗДА радили жовтими, чорними або брудними чи іншими народом зменшувати число народин.

Інший американський сенатор-демократ, який також думає кандидувати на пост президента, Стюарт Саймінгтон, заявив, що він підтримує пропозицію, щоб ЗДА рекомендували контролю народжуваності закордоном.

Державний департамент припинив цю дискусію ствердженням, що хоч дійсно в недержавних країнах число населення зростає швидко на 3-3.5%, а в промислових державах тільки на 1.7%, при дальшому поступі в різниця між ними буде в 2,000-му році прохачувати ще більше людей, як передбачених 6,267,000,000.

## ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ В ПОЛЬЩІ

Недавно в Сиракузах, Н. Я., відбувся чайний вечір Української Студентської Громади ім. д-ра Луки Мишуги. Під час якого новоприбулий з Польщі п. О. П. виступив цікавий реферат на тему "Українці в Польщі та в Україні". Він прожив 15 літ у повоєнній Польщі на західних землях.

Польське населення наставлене до українців дуже вороже, тому українці спершу не признавалися до своєї національності, щоб себе рятувати. Прелегент ділит польків на 4 групи: 1) шовіністи; 2) свідомі кривди, що ї зробили українцям; 3) визнають потребу співпраці з українцями; 4) ренегати з мішаних родин, що ставляться до українців або дуже вороже, або симпатизують їм. При зустрічах із знайомими поляками, знайомими же з-перед війни, починалися взаємні обвинувачення. Польки закидали українцям проступки в рр. 1939-44, а ми пригадували їм польське поступування щодо українців в часі польсько-української війни та польської державності, польські дії проти українців, які на націоналістів перед НКВД, доноси польських "фольксдойчерів" перед німцями на тих самих українців, які на комуністів. Такі дискусії були можливі тільки з інтелегентами. Одного разу у поїзді до перелегента причепився якийсь провокатор, аж допомогли робітники "шльонзаків" німецької орієнтації. Скільки є українців у Польщі — важко сказати, бо, напевне сумним досвідом, вони не признаються до своєї національності.

Перед жовтнем 1956 року в Польщі не було мови про національні меншини. Про те, що в Польщі живуть українці, люди довідувалися з преси, коли уряд безпеки хвалився, що зловив якогось українця за приналежність до УПА чи за співпрацю з німцями. Польки часто говорили про аришті українців, про биття їх у тюрмі, і що — добре йому так, бо виглядав на українського бандита, що "мусів напевно неодиного поляка вбити". При тому подавали, на скільки літ засудували, і що, "це йому належить". Такі "примиси" розмови не раз могли було почути під час праці.

Одначе, не всі українці були закопсовані. Після устаткування польських східних кордонів, тих українців, що не виїхали до совєтської України, переселили на повітряні літаки в західні землі, в повітах: Ольштин, Елк, Ельблонг, Гіжево, Монгредо біля Щецина, а на Шлезку — у повіті Легніці. З приходом до влади Гомулки почали видавати у Варшаві для українців "Наше Слово", контролюване польськими комуністами. Дозволено закласти українські народні школи. Найбільше українців залишилося і живе в Переміщині, де є навіть середня школа для вчителів, що її недавно закінчило 18 осіб. По більших містах, як Катовиці, Легніца, Щецін і Варшава, є навіть українські народні доми. Однак, багато українців оминає їх, убагаючи "засідками на наївних", що їх хочуть роздукувати та вилити у відповідному часі. "Наше Слово" подавало, що наші селяни бояться посилати своїх дітей до українських шкіл, що в українській школі в Перемі-

щлі польські шовіністи вибили. Ця газета, друкована в українській мові, відраджувала нашим селянам вертатися на рідні землі, бо, мовляв, держава не може повернути їм загарабаного майна, але заохочувала вступати до кооператив і брати активну участь у відбудові Польщі. У наших Лемківщині це багато "дихає теренів", де давніше жили наші лемки. Як поляки "загосподарюють" їх, бачив прелегент в кінці (до бані нашої старовинної церкви в околиці Валигороду причепили грубий шнур і протакором розваляли церкву). Польки стараються на Лемківщині затерти всі сліди й форми українців. Свідомі українці вчать вдома своїх дітей по-українськи. Коли довідуються, що хтось також українець, то сердечно приймають його і зі слозами на очах запрошують своїх відвідатися. Одначе менше свідомі забувають уже рідну мову, хоч і признаються, що вони українці, своїх дітей не вчать уже по-українськи і виховують їх на поляків.

Прелегент на підставі листів і оповідань наших людей, що відвідували своїх рідних у Галичині, подає деякі інформації про сучасне життя в Західній Україні. Більшевики у 1944 році перевели загальну мобілізацію чоловіків до свого війська і без ніякого вишколу погнали на першу лінійну фронт, де їх багато винищили. Після закінчення війни почали вилучувати тих, що не зголосилися до війська. На кого мали докази або тільки підозріння у співпраці з німцями — вивозили з цілими родинами на Сибір або Казахстан. Кого ловили із зброєю в руках або хто був у підпіллі, в УПА, того публічно вивили. Зганяли населення даної місцевості від дітей до старців, під постраху. На місце вивезених поселили азіатів. Греко-католицьких священників змушували переходити на православ'я, а опірних ліквідували або вивезли на Сибір. Греко-католики не мають довіри до нових, православних священників, бо між ними є НКВД-исти. Кажуть, що міста відбудовано, позакладано багато нових шкіл. Люди по містах живуть краще, але до селех скрізь позакладано кооптоси, де панує страшна біда, гірша як за Польщі до 1939 року. Тому багато селян залишилося села та переноситься до міст. Інші виїждять на Схід, бо там спокійніше життя. Всі українці, і ті, що живуть у важких обставинах у Польщі, і ті, що під більшовиками, свято вірять, що незабаром Україна звільниться від большевицького ярма.

(Подає — І. Д.)

## АТОМОВА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГІЯ МОЖЕ КОНКУРОВАТИ ЗІ ЗВИЧАЙНОЮ ЕЛЕКТРИЧНІСТЮ

Атлантік Сіту, Н. Дж. — Голова ради директорів електричної Корпорації Вестінггауза Гвілліам А. Прайс промовляв на річних зборах Американського Товариства Інженерів Механіки і сказав, що "деловий поступ" у "продукції атомової енергії" спричинив те, що вже існує можливість продукувати атомову електричну енергію, яка щодко коштує менше, ніж звичайна електрична енергія. Він сказав, що не може подати точної дати, коли кошти атомової електричної енергії будуть такі самі як звичайної електричності, але на його думку, це можливо вже тепер, коли б хтось відважився збудувати нуклеарну електростанцію. В цьому напрямі ЗДА є більше заважаючим фактором, ніж в інших. В атомовій електричній енергії були готові тільки на 15 відсотків.

До Видавництва

SVOBODA

81-83 Grand Street — JERSEY CITY 3, N. J.

Один замовлює примірники повісті Івана Смолья "У ЗЕЛЕНОМУ ПІДПІР'І", яка оповідає про життя в Б-ні "Свобода" в 1960 році. Належність \$ ..... у зменшенні у передплаті щотижні \$2.00 ДОЛІЯРИ за примірник залучаю. При цій "малоді" залучаю також \$ ..... як мою пожертву на фонд "Свободи" і її видань. Книжку, як тільки з'явиться, прошу вислати на адресу (виписати по-англійськи):

NAME .....  
ADDRESS .....  
(No. & Street)  
(City) (State)

## Серед англійських соціалістів — спори про партійну програму

Лондон. — В минулу суботу й неділю відбулась в Блекпулі в Англії річна конференція верхньої англійської соціалістичної Партії Праці, на якій виявилася поважна розбіжність думок у справі нової партійної програми. Лідер партії Гю Гейтскелл представив проєкт, в якому націоналізація засобів продукції і розподіл товарів називається не ціллю соціалізму, а одним із засобів здійснення його. Таким чином Гейтскелл старається зменшити на задній план соціалістичну догму про удержання всіх засобів фабричної продукції, всієї торгівлі і в комунікаційних

засобів. Протиставився цьому заступник Гейтскелла, лідер лівого крила партії і кандидат на міністра закордонних справ у соціалістичному уряді, Англії, Енріон Бівен, який твердив, що партія не може викрестись націоналізаційного принципу, без уваги на те, що той принцип поширив партія в двох останніх парламентарних виборах. Спори на цю тему були такі палкі, що один із промовців звернув увагу, що в такому стані Партія праці ніколи виборів в Англії не виграв. Дводенна конференція так і закінчилась, без ніяких остаточних конкретних постанов.

хувала свого невдоволення, що гетьман відібрав їй право на гуляння й авантюричне життя. Вона старалася повернути свої давні поєстості, але гетьман був непохитний. По Переяславському договору із царем деякі наші шляхтичі, що були послані від Хмельницького до Москви, старалися здобути potwierдження на свої колишні поєстості або нові приділи, і осягали це. Однак, вони боялися й згадувати в Україні про ті свої осягати, бо гетьман загрозив карою смерті всім тим, хто потайки від нього старався б осягнути для себе щось у Москві. Хмельницький вимагав від шляхти, що мала високу освіту і добре розуміла вартість власної держави, щоб вона віддавала державі своє знання і таланти не оглядаючись на матеріальну користь.

Селяни в державі Хмельницького були вдоволені своєю долею, і він не мав із ними ніяких труднощів. Лише Січ виставляла свої претензії на провідну роль, інколи виступаючи проти гетьмана, однак він енергійно приводив її до порядку.

Ситуація змінилася, коли по смерті Хмельницького став гетьманом Виговський. Шляхтич з роду і з переконань він став провідником шляхетської опозиції проти Хмельницького. Він думав, що українське селянство вже відіграло свою роль, коли помогло побороти Польщу, і що в козацькій державі повинен бути такий лад, як усюди в Європі.

Хмельницький наклав на шляхту обов'язок служити державі. За ту службу — в війську, в посольствах, у державній канцелярії — діставали вони плату не гриміи, бо їх держава за невинними айманами не мала, а в натурі, так само, як уся військова старшина: млинами, ставками, лісами, полем, сіножатями і т. п. Щоб ті старшини й урядовці мали змогу користатися зі своїх рангових поєстостей, мали вони також право на поміч від селян при сінокосах, жнивях і рубанні дров. Це була не панщина, а лише поміч державному урядовцеві, що не мав часу займатися хліборобською працею. Він користав з того приділу і з праці селян лише тоді, поки працював на даному становищі.

Наша шляхта, хто з неї випав під час революції не міє, або в пізніших роках зериує з Польщі, — не при-

ли облогом, як мало б на них відбитися ненависне для селян шляхетське землевладіння.

Хмельницький наклав на шляхту обов'язок служити державі. За ту службу — в війську, в посольствах, у державній канцелярії — діставали вони плату не гриміи, бо їх держава за невинними айманами не мала, а в натурі, так само, як уся військова старшина: млинами, ставками, лісами, полем, сіножатями і т. п. Щоб ті старшини й урядовці мали змогу користатися зі своїх рангових поєстостей, мали вони також право на поміч від селян при сінокосах, жнивях і рубанні дров. Це була не панщина, а лише поміч державному урядовцеві, що не мав часу займатися хліборобською працею. Він користав з того приділу і з праці селян лише тоді, поки працював на даному становищі.

Наша шляхта, хто з неї випав під час революції не міє, або в пізніших роках зериує з Польщі, — не при-



# СУСПІЛЬНО-ДОПОМОГОВА ПРАЦЯ ЗУАДН

14 листопада відбулися в Нью-Йорку наради Екзекутивного З'єднаного Українського Комітету і на цих нарадах обговорено і порішено такі справи:

## 1. Переселення.

Переселення акція ЗУАДН Комітету продовжується в рамках переселення закону, який дав деякі переваги тим переселенцям, які давалися не могли користуватися переселення з уваги на стан здоров'я. В останніх трьох місяцях прибуло заходами ЗУАДН Комітету 6 осіб (18 осіб). В останні місяці переселення в рамках закону, потрібно їм теж допомогти у виснаженні позичок на покриття коштів переселення. В останньому часі заступалися в деякій мірі справу переселення з-поміж залізної залізної. Зайняті в цих справах можуть звертатися до ЗУАДН Комітету на адресу: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc. P. O. Box 1661, Phila 5, Pa., USA

2. Контроль за рамками Міждержавного Комітету Переселення з Європи (ICEM).

9, 10 і 11 листопада офіційний уповноважений Міждержавного Комітету для Переселення з Європи (ICEM) переріз у приміщенні ЗУАДН Комітету контролю сплати позичок, що були видані цим міжнародним Комітетом алікантам ЗУАДН Комітету на покриття коштів переселення. ЗУАДН Комітет має договір із цим міждержавним Комітетом, і на основі цього договору аліканти ЗУАДН Комітету могли користуватися безвідсотковими позичками в трирічний термін позичок на оплату морського перевезення. Загальна сума позичок була 250,240 дол. Ще тепер задоволення перед ICEM вносить суму 83,970.56 дол. Контроль знайшов все дотримуватися в найкращому порядку. Всі сплачені алікантами суми були точно і в реченні переселення до Женев. Та постановлено зробити більший натиск на тих алікантів, які ще не вив'язалися із цих фінансових зобов'язань за кошти морського перевезення і згідно з вимогами ICEM загострити збірку решти довгуючої суми.

ЗУАДН Комітет закріпив новий договір із ICEM для фінансової допомоги коштів перевезення новим алікантам на переселення в рамках функціонування нового контракту в великій мірі залежить від задоволення закінчення розплати з ICEM за попередню позицію. Тому теж всі аліканти, які ще доводили перед ЗУАДН Комітетом за позицію від ICEM на покриття коштів переселення, повинні в якнайкоршому часі вирішити свої задоволення, щоб не допустити до переведення готівкових засобів і щоб уможливити новим алікантам користуватися позицією ICEM.

3. Реорганізація.

Екзекутивна постановила перерезати реорганізацію канцелярії у ЗУАДН Комітеті в канцелярії Європейського Представництва в Німеччині з уваги на фінансові обмеження. В міру обмеження можливостей на контракт ЮСЕП вся праця ЗУАДН Комітету має викладатися у бюджет, який може забезпечити для ЗУАДН Комітету українське громадянство у ЗУАДН.

4. Допомога

За останні три місяці видано допомогу грошовими фондами в Німеччині, Франції і Австрії на загальну суму 1,362 дол. Окремо видано 6,000 харчових пакетів КАРЕ. Даліша допомога вповні залежить від фінансових спроможностей, головним чином від збірки КОЛЯДИ.

5. Конференції

Екзекутивна ЗУАДН Комітету брала участь у нарадах і конференціях Американської Ради Добровільних Організацій, КАРЕ, ЮСЕП, поділяла звітності про участь ЗУАДН Комітету в діяльності цих установ. Навесні 1960 р. відбулася конференція в справі молоді, скликана президентом Айсенгауером до Білого Дому. На конференцію запрошений теж ЗУАДН. Екзекутивна уповноважила адв. Пізнана скликати в цій справі окремі наради українських виховних організацій, щоб виробити свій погляд на справу до цієї конференції.

6. Коляда на Суспільну Службу ЗУАДН Комітету

Екзекутивна порішила проголосити під час цього річного Різдва Збірку Коляди на Суспільну Службу ЗУАДН Комітету.

# Від ювілею Марусі Бек до світової вистави українського мистецтва

Дітройт. — Тут відбувся 22 листопада гарний ювілейний вечір, прив'язаний 25-річчю української громадської праці на терені цього міста президента Мисської Ради, п. Марусі Бек, з відслоненням її портрету кисти відомого мистця М. Дмитренка. Всього дохід з цього вечора включно з пожертвами спонсорів був згідно з бажанням Ювілейної, призначений на організаційний фонд Світової Виставки Українського Образотворчого Мистецтва, запаланою на весну 1960 р. в Дітройті. Велика кількість прийнятих на цьому "бенкеті" призначення і зміст цілого вечора, виявили не аперше, з якою любов'ю і пошаною ставиться

харитативно-догомодову акцію Суспільної Служби З'єднаного Українського Комітету, звертаючись до всіх української родини у ЗУАДН з проханням підтримати цю збірку. Збірки Коляди і Писанки — це база, яка має забезпечити фонди на харитативно-догомодову діяльність ЗУАДН Комітету. Від збірки Коляди залежить праця ЗУАДН Комітету. Якщо наша українська громада вважає працю ЗУАДН Комітету потрібною і кінцевою, тоді теж мусить зробити другий крок, а саме дати фінансову базу для праці ЗУАДН Комітету у формі пожертви на Коляду.

7. Збори Дирекційної Ради

З уваги на важливі проблеми, що їх має ЗУАДН Комітет, і для встановлення напрямків для діяльності праці Екзекутивна постановила скликати Збори Дирекційної Ради ЗУАДН Комітету на суботу 6-го лютого 1960 року до Філармонії. Члени Дирекційної Ради будуть ще повідомлені про ці збори окремими листами. Екзекутивна просить усіх членів Дирекційної Ради включитися у проголошену збірку Коляди і присвятити зусилля збору коштів для харитативної праці ЗУАДН Комітету.

Екзекутивна ЗУАДН Комітету ще раз підкреслює, що ЗУАДН Комітет — це незалежна українська допомогдова установа і тому спирає свою діяльність виключно на українських фондах. Щоб могли продовжувати працю, ЗУАДН мусить дістати фінансову базу від української громади у ЗУАДН. Тому Екзекутивна кличе все українське громадянство, щоб своїм впливом у формі: а) зворотні задоволення за кошти переселення, б) членської вкладки, в) пожертви і переведенням збірки Коляди, дати змогу ЗУАДН Комітету продовжувати його важливу працю.

З'єднаний Український Американський Допомоговий Комітет

Громадянство Дітройту до п. листопада гарний ювілейний вечір, прив'язаний 25-річчю української громадської праці на терені цього міста президента Мисської Ради, п. Марусі Бек, з відслоненням її портрету кисти відомого мистця М. Дмитренка. Всього дохід з цього вечора включно з пожертвами спонсорів був згідно з бажанням Ювілейної, призначений на організаційний фонд Світової Виставки Українського Образотворчого Мистецтва, запаланою на весну 1960 р. в Дітройті. Велика кількість прийнятих на цьому "бенкеті" призначення і зміст цілого вечора, виявили не аперше, з якою любов'ю і пошаною ставиться

На бенкеті не було томих привітань. До слова прийшли тільки численні гості, які навідувалися різноманітні сторінки багатогранної діяльності Ювілейки і бажали, щоб у своїй політ. кар'єрі вона пішла ще далі, виключно до здобуття сенаторського посту.

Діти, для яких Маруся Бек виявляла в своїй праці стільки гарячого почуття, мали теж призначену в Святі ролю при передачі квіти і пам'ятного альбому, роботи Мих. Огладяка від організованого жіноцтва (м. м. маленька Аня Слюсарчук продекларувала спеціально на це свято написаний вірш). Адв. І. Панчук передав Ювілейці "Почесну Грамоту Вдячності" (в.к. Е. Козака) з підписами організації.

Після концертної програми, в якій взяли участь співанкиста В. Биковець і Ансамбль Вандуристок СУМ-а (кер. Потаненко), як теж усі привітали імпровізованим хором під промовою проф. Цесенди, наступила найважливіша частина свята, на яку всі чекали схильовано. Було це відслонення портрету Марусі Бек на сцені, де збіралися всі спонсори — кухні (27 установ і 74 прив. осіб). П. Іванна Цісик підкреслила, що Вечір відзначає 25-річчя активності, гом. і політ. п. М. Бек, але за її власним бажанням має стати стимулом до чогось тривалого, всенародного. Вона сплинула на 3 пунктах: моделю (п. Бек) мистця М. Дмитренка і світової виставки українського мистецтва. Портрет всім подобався. Поруч стояв "модель", у тій самій сукні, всміхнений, з сяючими від радості і зворушення очима. Творець портрету оповів дещо про хід роботи, а п. Олена Климишина передала Ювілейці чек на \$1,000 від спонсорів, який вона негайно передала головній майбутній Мист. Виставки п. Е. Козаків.

Промовила пані "Маруся".

# УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ НА НОВОМУ ЕТАПІ ПРАЦІ



Адвокат Е. Надь вручає президентові УТІ в Нью-Йорку проф. д-рові Олександрові Архиповичеві продовжений чартер для Українського Технічного Інституту від The University of the State of New York, Education Department, з дня 31-го серпня 1959 р. під ч. 7523. Зліва направо: проф. дипл. інж. Іван Жуковський, лектор дипл. інж. Анна Статнікова, адвокат Надь, віце-президент проф. д-р Яків Зозуля, президент проф. д-р О. Архипович, віце-президент проф. д-р Володимир Каліна, проф. дипл. інж. Роман Гойдин, асист. проф. Роман Олешинський.

## Вечір Івана Керницького в Балтиморі, Мд.

Заходом балтиморського товариства "Самомоміч", що його очолює п. Емануїл Пригула, відбувся 31-го жовтня в Балтиморі авторський вечір відомого українського письменника Івана Керницького. Вступним словом д-р Я. рослав Шлавік прогавдав численним зібраним балтиморцям, що саме цього року минає 25 літ з того часу, як на українському книжковому ринку з'явився перший збірник поезій Івана Керницького п. н. "Святоїваський вогні", накладом Української Бібліотеки Івана Тиктора, що її редагував тоді Микола Голубев. Після успішного дебюту в 21 році життя Іван Керницький обдарував українську громаду кількома книжками мистецьких прозових збірок ("Мій світ", "Село поворить", "Циганськими дорогами", "Перелітні птахи", "Герой перемісти", і як письменник з власним світом і з своїми засобами мистецького вислову ввійшов на сторінки історії української літератури. Іван Керницький теж автор кількох драматичних творів, що успішно виставлялися українськими театральними ансамблями. Він обдарований тонким, широким і здоровим гумором так щиро, що навіть продає його на сторінках української преси у формі "маленьких фейлетонів" та використовує його у своїй співпраці в різних українських гумористично-сатиричних часописах, наприклад, давніше в "Комарі", тепер в "Лісі Микити". Автор літературного вечора, який несподівано довідав

## Вечір Івана Керницького в Балтиморі, Мд.

ся аж в Балтиморі про свій ювілей, відчитав зібраним гостям уривки недрукованих ще оповідань, нарисів, драматичних творів та кількох газетних "маленьких фейлетонів". Від імені "Самомоміч" та публіки, задоволеної авторським виступом дякував письменникові проф. Семен Михайлишин. Любимців своїх творів — письменників обділяв своїми автографами. Гурток поклонників письменника, між якими було найбільше членів балтиморської Української Студентської Громади, гостів його скромним часом в атмосфері милості та веселої товариської гутирки.

В. К.

# ДО ПРОВІДІВ ПЛАСТОВИХ З'ЄДНАНЬ ТА НОВОГО ПЛАСТУНСТВА НА ТЕРЕНІ ЗДА

Закликаємо Проводи всіх Пластових Станиць та Окремих рідів на терені З'єднаних Держав, відсвяткувати арочистого Дня Ім'яни Великого Приятеля та Доробдів Пласту, Раба Божого Митрополита Кир Андрея Шептицького, дня 13-го грудня цього року, у зв'язку із п'ятнадцятилітнім його смертю.

Пам'ять Великого Митрополита була завжди дорога, а вдячність за його любов та опіку жива у серцях пластової молоді.

Колі отже минає п'ятнадцять років із дня його смерті, слід нам доложити всіх стараних, щоб по річницю шанувати за якнайкращими нашими можливостями, як спільними молитвами та Богослуженнями, так і влаштуванням відповідних імпровізацій та гутірок на сходинах.

Пам'ятаймо — що вартість суспільності міряється пошаною, що поважається в ній для своїх великих Предків!

С К О В !

Красна Пластова Стараниця на ЗДА

Еміграційна Рада вирішила, що 53-річний народженець Фінляндії Вілліам Гейккіла має бути депортований на свою батьківщину. Гейккіла відвідав були до Фінляндії ще в квітні 1968 року, але федеральний судді визначив, що депортація незаконна, і його вернули до ЗДА, де він живе від 1908 року. Його депортували за те, що в 1928—1939 роках він був членом Комуністичної партії. Справу Гейккіли має ще вирішити Окружний Апеляційний Суд.

## УКРАЇНСКА ВІЛІНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

1114 West 26th St., New York

### Наукове Засідання

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВІ СЕКЦІЇ УВАН У США  
ДОПОВІДЬ ГРИГОРІЯ КОСТЮКА:  
"СНОГАДИ ПРО МИКОЛУ ЗЕРОВА, ПАВЛА ФІЛИПОВИЧА І МИКОЛА ДРАХ-МАР" —  
Засідання відбувається  
в НЕДІЛЮ, 6-го ГРУДНЯ 1959 РОКУ  
о 5-18 год. дня в приміщенні Академії.  
Вхід вільний.  
Керівництво Секції.

## ДО УКРАЇНЦІВ І САН-ФРАНСИСКО ТА ОКОЛИЦЬ!

У м. Сан-Франциско засновано УКРАЇНСЬКУ ПРАВОСЛАВНУ ПАРАФІЮ. — Ідьте до нас! Допоможіть своєю участю в праці парафії та своїми пожертвами придбати приміщення для церкви. — Пожертви з інших місцевостей біляш як бажані.

Парафіяльна Рада  
St. Michael's Ukrainian Orthodox Church, c/o Mr. Pankiv, Pres.  
3807 — 18th St. — San Francisco, California

## ДИРЕКЦІЯ УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНОЗНАВСТВА

при НТШ повідомляє, що

### П'ятий Цикл Винладів

відбудеться в СУБОТУ, дня 5-го ГРУДНЯ н. р.  
в домі НТШ при 308 West 13-та вул. у Нью-Йорку.  
Виклади охоплюють: українську мову і літературу, історію України і Східної Європи 18-го сторіччя, українське предкадство мистецтво того часу та інше.

ПОЧАТОК ВИКЛАДІВ — о год. 2-й ПО ПОЛУДНІ

## В ЮНІОН ПАРКУ

— Галов, пане Гуд! Що слухати?  
— Та не чує, як холодно потягає з Канади?  
— Вел, треба вступити до якоїсь національної установи та й трохи обігрітися.  
— Думайте до пана директора Гурника?  
— Ні, вони поки що не урядують в "Лісі Микити".  
— І театр будуть виступати в цю суботу і неділю.  
— А, це дуже гарно з їх боку. Та не сама шпата-тика згоріла вас і екіпіє надербані салі!  
— Ну, а що це?  
— А добра шпатачка і ковбаса від Куровицького і Вацькиного!

Для екіпієвання сил та поправки здоров'я дуже добре служитимуть м'ясні вироби, які щодня можна набути

— у —

## ДВОХ КРАМНИЦЯХ

знаної української Фірми

## К. & В.

## Meat Market, Inc.

New York, N. Y.

128 FIRST AVE. Between 7th & 8th Sts. Tel.: GRamercy 7-0344

166 AVE. "B" Between 10th & 11th Sts. Tel.: CAanal 8-5590

## В НЕДІЛЮ, 6-го ГРУДНЯ, 1959 РОКУ. — ГОД. 2:30 ПО ПОЛ.

на гриш Укр. Спорт. Майдаку — при 31-й Еве. і 124 вул., College Point, L. I.

## МІСТЕЦЬКІ ФУТБОЛЬНІ ІЗМАНА

## УСК (Нью Йорк) — BLUE STAR

ПЕРЕЗДАМА: год. 10:00 УСК "Б" Команда — Elizabeth C. "Б": год. 11:30: УСК Юнаїор "Б" — BLUE STAR Юнаїор: год. 12:45: УСК "Б" — BLUE STAR (реж.)

ДОЗІД: з 14 вул. Lexington до 42, переїхати на Flushing Train & йти до кінця лінії. Переїхати на автобус Q 65 та йти в сторону Каледж Пойнту до 31 Еве.

ДОЗІД: на площі автоб. 34 вул. Midtown Tunnel на Long Island Express Way та прямо Rodman St., Flushing, а далі Lawrence St. до 31-й Еве. йти.

## Літературно-Мистецький Клуб в Нью-Йорку

П'ЯТНИЦЯ, 4-го ГРУДНЯ 1959. — ГОД. 8 ВЕЧОРА

## ВЕЧІР фортепіанової музики

у виконавці

## ЖДАНИ КРАВЦІВ

Студентки концертного курсу

УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО ІНСТИТУТУ

класи Романа Саніцького.

В програмі вечора твори Моцарта, Брамса, Шумана, Вебера, Шопена, Барнського і Ревуцького.

ПІД ПРОТЕКТОРАТОМ ВІДЛ. УКА В БАЛТИМОРІ, МД. ЗАХОДАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ООЧСУ І СУМА

відбудуться

## Жалобні Сходини

для шанування світлої пам'яті Великого Сина України,

Голови Проводу Організації Українських Націоналістів

## Сл. п. СТЕПАНА БАНДЕРИ

в НЕДІЛЮ 6-го ГРУДНЯ 1959 р. — 5:30 ВЕЧЕРОМ в церковній залі — 524 півд. Вулф. вул.

ПРОМОВА Ред. ВАСИЛЯ КАЧМАРА

Українці Балтимору і метрополії! — Масовою участю маємо на нашу єдність і рішучість в безперервній боротьбі за волю України!

## 28-ий Відділ Союзу Українок у Нью-Йорку

запрошує на —

## Літературно-Мистецький ВЕЧІР

що відбудеться

в неділю, 6-го грудня 1959 р.

в УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ — 180 Вільямс вул. в НЬОАРКУ.

ПОЧАТОК — год. 5:00 по пол.

І ЧАСТИНА:

ІНСПЕНІЗАЦІЯ та РЕЦИТАЦІЯ ТВОРІВ Л. УКРАЇНКИ. Музичне оформлення — Т. БОГДАНСЬКА.

ІІ ЧАСТИНА:

Гостиний виступ сучасних письменниць — читання творів: ДОКІЯ ГУМЕННА ІРІНА ШУВАРЬСЬКА ЛЕСЯ ХРАПІЛІВА ДАРІЯ ЯРОСЛАВСЬКА

Після імпреси

ЗУСТРІЧ ГРОМАДЯНСТВА З ПИСЬМЕННИЦЯМИ та СПІЛЬНА ПЕРЕКУСКА.

## У. К. В. „ОБНОВА“ й С. У. К. „ПРОВІДІННЯ“

при співучасті церковних та громадських організацій

під протекторатом

КОМІТЕТУ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ — ВІДДІЛУ УКА В НЬО-Йорку

владтовують

в НЕДІЛЮ, 13 ГРУДНЯ 1959 Р.

о год. 7-й вечора

в залі

Fashion Institute, 225 West 24th Street, NYC.

## СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ

присвячену

КНЯЗЕВІ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

МИТРОПОЛИТОВІ

Кир АНДРЕЄВІ ШЕПТИЦЬКОМУ

в 15-РІЧЧЯ СМЕРТІ.

В програмі: Святотичне відкриття Впр. о. І. Лотоцького, промова д-ра В. Лешинського (в українській) та адв. Ст. Яремчи (в англійській мові), співачка сальма М. Козальська-Кобрич, декляція В. Каліна, фортепіанна сольо Р. Гудинського та Мішань хор „Кобзар“ в супроводі струнної оркестри під диригентурою д-ра А. Гудинського.

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ ПОПЕРЕДЯТЬ ТРИДЕННІ ЦЕРКОВНІ СВЯТКУВАННЯ

які збільшать свою участь

ІХ ЕКСПЕДИЦІЯ Кир АМВРОЗІЯ СЕНІШІНІН, Єпископ Стомфорду і відправити

в П'ЯТНИЦЮ, 11-го ГРУДНЯ 1959, о год. 7:30 ВЕЧОРА

в ЦЕРКВІ СВ. ЮРА в НЬО-Йорку

АРХІЄРЕЙСЬКУ СЛУЖБУ БОЖУ

в наміренні беатифікації Слуги Божого Андрея.

УКРАЇНЦІ ВЕЛИКОГО НЬО-Йорку і ОКОЛИЦЬ! — Своєю численною участю в церковних святкуваннях та академії віддайте пошани Великому Синові України — Незабутньому Митрополитові Андрієві!



ПРАЦЯ  
● HELP WANTED FEMALE ●

ЖІНКИ У ВІСІ 45 р.  
до загальної домашньої праці.  
Станом на місяць, 2 дітей, добра  
плата, власна кімната.  
Dr. N. Zukerberg  
21, Johnson Ave., — Newark, N. J.  
BI 3-3434

**ASSEMBLERS**  
в Englewood, N. J.  
Околиця  
George Washington Bridge.  
Фабрика  
Automotive Trim Plant  
пошукує дівчат з досвідом у  
монтажних частин при монта-  
жній лінії.  
Автолюб'я досвідчені.  
Денні або нічні зміни.  
Добра плата. Присма праці.  
Купити на фабрику.  
**PHILMONT**  
210 So. Van Brunt Street  
Englewood, N. J.

## ● MISCELLANEOUS ●

**SCHALLER & WEBER**  
"THE HOUSE OF QUALITY"  
1654 2nd Ave., New York  
28-28 Steinerway Ave., Astoria  
56-54 Myrtle Ave., Ridgewood  
310 Front St., Hempstead  
41-06 Main St., Flushing, L. I.

**ALBERT MAIER, Inc.**  
Pork Store  
Найкраще свиняче м'ясо  
у місті вироб.  
Гуртовий і дрібний продаж  
1927 Washington Avenue  
Tremont 8-8193 Bronx 57, N. Y.

**WHITE EAGLE MARKETS**  
Meats & Provisions — Pork  
Найкраще свиняче м'ясо  
у місті вироб.  
Крамниця містяться:  
628 5th Ave. — 4410 5th Ave.,  
Brooklyn.  
664 Manhattan Ave., Green  
Point, Brooklyn.  
66-35 Grand Ave., Maspeth, L. I.  
Main Office: Tel.: SOuth 8-5711

**JOHN KRAUSS, Inc.**  
117-09 Liberty Ave. (Retail Store)  
Richmond Hill, Long Island  
M'YCO  
М'ЯСНІ ВИРОБИ

**ЛІКИ**  
ЦЕ НАЙБІЛЬШ  
КОРИСНІЙ  
ДАРУНОК ДО КРАЮ!  
Виснавлено до Європи.  
20% ЗНИЖКИ  
Гарантия доставки. — Матю  
оплачується тут.  
Виснавлено  
ЛЕТУНСЬКОЮ ПОШТОЮ.  
Rimifon, Penicillin, Strepto-  
mycin, Glucose, Cycloserine,  
Vitamins — Igrapyrin, Orinase  
(diabetes), Urodon.  
Спеціалісти європейського ре-  
цепту полегшують Ваш рецен-  
ти тощо.  
Європейські  
плоскі термометри.  
СПЕЦІАЛЬНІ ПАЧКИ  
для хворих на туберкульозу,  
артритизм, ревматизм, для  
диабетиків, з високим тиском  
крові і т. д.  
Говоримо всіми мовами.  
Пішіть або телефонуйте:  
**B. FELDMAN PHARMACY**  
111 Ave. "A" & 7th Street  
NEW YORK CITY  
Tel: OR 7-5980  
Спеціалісти: При за-  
мовленні поштою або особисто,  
залучити виписку цього о-  
голошення, а одержати на  
нижесказані ліки а всі інші  
20% знижки, яку з огля-  
ду на велику замовлення  
пошту — продовжуємо.

**Victor Kamkin, Inc., Bookstore**  
2906 14th Street N. W. — WASHINGTON 9, D. C.

**СЛОВАР**  
**УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**  
БОРИСА ГРИНЧЕНКА  
перевиданий фотомеханічним способом з видання 1909 р.  
в чотирьох томах.  
Ціна — 8 доларів — за всі чотири томи.

**ЗДОРОВІТЬ**  
НА РІЗДВО І  
НОВИЙ РІК  
ПРИЯТЕЛІВ І ЗНАЙОМИХ  
ПРЕГАРНИМИ КАРТКАМИ  
В КОЛЬОРАХ,  
З ГАРНИМИ УКРАЇНСЬКИМИ  
СВЯТОЧНИМИ ПОБАЖАННЯМИ.  
Найбільший вибір у Книгарні „СВОВОДА“  
ЦІНА — 10 ц. — ЗА ШТУКУ.  
РЕЛІГІЙНІ КАРТКИ в кольорах — 12 за 1 дол.  
„СВОВОДА“  
81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

12 СОВЕТСЬКИХ ПРОПАГАНДИСТІВ ВИДАЛИ  
КНИЖКУ ПРО ХРУЩОВА В ЗДА

Москва. — 12 советских пропагандистів, які товари-  
шили Нікіті Хрущову в його  
подорожі по Америці, видали  
колективно книжку п. н.  
„Віч-віч з Америкою“ з  
описом подорожі Хрущова.  
Промови Хрущова, видолені  
в Америці, вийшли в ми-  
нулому тижні окремою публі-  
кацією п. н. „Щоб жити в ми-  
рі і приязні“. У цій новій  
книжці Хрущов представлений  
як непереможний витязь  
над капіталістичними „аку-  
лами“ та вождь світового ко-  
мунізму, що його радісно ві-  
тали американські народні  
маси. Авторі цієї книжки не  
подають своїх вражень і ре-

флексій про Америку, але да-  
ють пізнати, що — властиво  
— нічого їм в Америці не по-  
добалося. Ціла книжка має  
на меті прославити Хрущова.  
Між авторами цієї книжки є  
зять Хрущова Алексей Аджу-  
бай, шеф партійної пропаган-  
ди Леонід Ільичев, голова дер-  
жавної Комісії для закордон-  
них зв'язків Георгій Жуков,  
редактор „Правди“ Павел Са-  
ряков, офіційний перекладач  
Олег Троїцький і ін. За-  
хідні обсерватори в Москві  
переконані, що хоч як бліда  
і нецікава та книжка, проте  
її миттю розкопалась тому, що  
всі, що пишуть про Америку  
— страшенно цікавлять  
підсоветського громадянина.

19 сенаторів затрудилюють членів своєї  
родини в своїх бюрох

Вашингтон. — Згідно з се-  
наторською резолюцією з лі-  
та ц. р. Канцелярія Сенату опу-  
бликувала список урядовців за  
третій квартал ц. р., з якого  
виходить, що 19 сенаторів в  
тому часі затрудилювали в  
своїх бюрох за федеральні  
фонди членів своїх родин.  
Найбільші платні діставали:  
швагер республіканської се-  
наторки Маргарет Чейс Сміт-  
Джозеф Бернлі — \$15,731.40  
на рік; син сенатора демокра-  
та Джеймса Морея-Чарльз Мо-  
рей — \$16,229.96; брат провід-  
ника демократів в Сенаті Ли-  
нда Б. Джансона — Сем  
Джансон — \$15,633.36. Крім  
цих сенаторів рідних затруди-  
нювали в своїх бюрох ще та-  
кі сенатори-демократи: Ри-  
чард Б. Рассел, Джеймс О.  
Істленд, Джан Дж. Саркман.

## Нороткі Вістки

● У місті Бунтінгфол, Юта,  
засновано Протиполігамічну  
Громадянську Лігу, яка має  
поборювати багаточисленне се-  
ред своїх громадян. До цієї лі-  
ги мали належати громадяни  
церковні і виховні діячі. Очо-  
лює її, що в пошті Дейвіс коло  
600 чоловік, жінок і дітей на-  
лежать до полігамічних родин.  
Всіх багаточисленних в Юті і Ари-  
зоні нараховують на 10,000.  
● У Паріжі арештовано Ре-  
берта Песке, колишнього пар-  
ламентарного посла,  
який нібито виконав атентат на  
код. міністра й ліберального  
сенатора Міттерана, а потім  
оскаржив його, що це він сам.  
Міттеран, погодився на той  
„атентат“, щоб мотти атакувати  
правителю. Сенат позбавив пар-  
ламентарної і до 10 років  
Міттерана, оскарженого у вве-  
денні в бруд політичної влади,  
але уряд, щоб підкреслити свою  
безсторонність, звелів потягну-  
ти до відповідальності також  
Песке.  
● Сенатор — республіканець  
із Нью-Йорку Джеймс К. Дже-  
віте заявив, що на його думку,  
з губернатора Нельсона А. Рок-  
феллера був би кращий канди-  
дат на президента як вице-пре-  
зидент Річард М. Ніксон, бо  
Рокфеллер — кращий еконо-  
міст, а в найбільшій роках  
економіка гратиме надзвичайно  
важну роль в боротьбі проти  
СССР.

## ● ВАКАЦІЇ ●

**MIAMI — FLORIDA** — маємо д-  
ва п'ятикімнатні апартаменти з  
кухнею, націнами до варення  
столовими накривками на тиж-  
день, місяць, або цілий сезон  
Mr. & Mrs. FRANK TARAND  
684-692 N. E. 85th Street  
Miami 38, Fla. — Tel.: Plaza 8-1077

## ЗУСТРІЧ ПРЕЗИДЕНТА З ПРОВІДНИКАМИ КОНГРЕСУ



Президент Айзенгавер розмовляв з провідниками обидвох  
партій у Конгресі після зустрічі відбуті з ними в понеділок  
дня 30 листопада ц. р. Зліва: сен. Дж. В. Фулбрайт, віце-  
президент Р. М. Ніксон, сен. Л. Джансон, за ним в окулярах  
конгр. Р. Б. Чіперфілд, конгр. Ч. Галлек і през. Айзенгавер.

Сен. Джансон оскаржує уряд Айзенгавера  
в зубожінні Америки

Філадельфія, Па. — Провід-  
ник демократів в Сенаті сенатор  
Линдон Б. Джансон про-  
мовляв на прийнятті Народ-  
ногостового Відділу при Край-  
овім Демократичнім Комітеті  
і оскаржував уряд президен-  
та Айзенгавера в тому, що  
зубожує Америку під час до-  
бробуту. Він казав: „Ми не  
можемо йти на зустріч на-  
шим потребам в дільній буді-  
вельній програмі, не можемо  
забезпечити нашої молоді по-  
трібною ї ї освіті, і не можемо  
подбати, щоб наші старші ві-  
ком люди жили гідно і при-  
стойно“. Сен. Джансон нарі-  
кав на те, що в цьому десяти-

річчі, яке є найбагатіше в цю-  
му сторіччі, уряд предпалає  
такий федеральний бюджет,  
який може вести до „статич-  
ної Америки, статичної еконо-  
міки і статичної держави“, і  
то тоді, коли „світ починає  
рухатися“. Якщо ми бажемо,  
„щоб Америка рухалася світом,  
в першу чергу вона сама  
мусить рухатися, бо інакше  
її відсунуть набік“. Він казав,  
що Демократична партія бу-  
ла завжди тим чинником,  
який вів вперед Америку, і  
тому ця партія повинна взяти  
провід та дати народові ЗДА  
мешканств, затрудилення,  
освіту і здоров'я.



**TRIDENT SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION**  
1932 WEST 51ST STREET - CHICAGO 9, ILLINOIS  
TELEPHONE PROSPECT 8-8800

Сенсаційне повідомлення:  
ТРАЙДЕНТ НА ВЕРШИНАХ!

Ми являємось першими, що є в спроможності  
виплачувати НАШИМ ЧЛЕНАМ 4% (ЧОТИРИ І ПІВ)  
ЗА ЗЛОЖЕНІ ОШАДНОСТІ. НАШИМ ОСНОВНИМ ЗАВДА-  
ННЯМ ЗАВЖДИ БУЛО І ОСТАЄТЬСЯ НА ВСЕ ДІЛІТИСЯ НАШИ-  
МИ НАДБАВКАМИ З НАШИМИ ЧЛЕНАМИ БО ЗДАЄМО СОБІ  
З ТОГО СПРАВУ, ЩО ЗАВДИКА НАШОМУ ШИРОКОМУ ЧЛЕН-  
СТВУ МИ ДОБИЛИСЬ ВЕЛИЧЕЗНИХ УСПІХІВ.  
ПРОДУМАНЕ КЕРІВНИЦТВО СПІЛКОЮ, З ПОВНИМ ЗМИ-  
СЛОМ ПЕРЕДБАЧУВАННЯ СПРАВИ, ЯК ТАКОЖ ОШАДНОСТЕ-  
ВА ПОЛІТИКА У ВИЗНАЧЕННІ ГРОШЕЙ, ДАЛИ МОЖЛИ-  
ВІСТЬ ДОБИТИСЯ ТАКИХ ВЕЛИКИХ УСПІХІВ. І ТОМУ ТО НА  
СЬОГОДНІ МАЄМО ВЕЛИКУ ПРЕМІЮ ПІДЛІТІСЬ З  
НАШИМИ ЧЛЕНАМИ, ЯК ТАКОЖ З ТИМИ, ЩО ШКОРО НИМИ  
СТАНУТЬ, НАШИМ ВДОЛЕННЯМ З ТОГО ФАКТУ, ЩО НАШІ  
УСПІХИ Є ТАКОЖ УСПІХАМИ ВАС УСІХ!

САМЕ ТЕПЕР НАСТАВ ЧАС ДЛЯ ВСІХ ШАДИТИ ГРОШІ В  
НАШІ СПІЛКИ ТРАЙДЕНТ. ЦЕ ТЕПЕР ЄДИНА СПІЛКА,  
ЩО ПЛАТИТЬ ТАКИХ ВИСОКИХ ВІДСОТКІВ, БО АЖ 4%.  
ВАШІ ОШАДНОСТІ, ОЧЕВИДНА РІЧ, ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ФЕДЕ-  
РАЛЬНО. ВАШІ МОРЕДКІ — У ПЕВНИХ І БЕЗПЕЧНИХ Ру-  
КАХ ВИКОРИСТАЮТЬ ЦЮ ПЕРШУ І В ІСТОРІЇ НЕЗВАЗЛУ  
НАГОДУ ЯКНАЯКОСЬ — ШЕ СЬОГОДНІ В НАШІ ІНШІ  
ШАДНІЦІ УСТАНОВИ ВИ НЕ МОЖЕТЕ ОТРИМАТИ 4%  
ЗА ВАШІ ГРОШІ ТОМУ, ЩО В ІСТОРІЇ ОШАДНОСТЕЙ І ПО-  
ЗИЧОК ТРАЙДЕНТ Є ПЕРШОЮ ТАКОЮ УСТАНОВОЮ!

ВИ МОЖЕТЕ БУТИ ПЕВНІ, ЩО В ТРАЙДЕНТІ НА ВАС  
ЧЕКАЄ ЗАВДИКА СПРАВНА, СОЛІДНА ТА ЧЕННА ОБСЛУГА.  
МИ ПРИЛОЖИМО ВСІХ ЗУСИЛЬ, ЩОБ ЗАДОВОЛНИТИ СВОІХ  
ЧЛЕНІВ І ПОМОГТИ ІМ У ВСІХ ПОТРЕБАХ. ОТЖЕ НЕ ЗВОЛІ-  
КАЙТЕ З ТАКОЮ РІДКІСНОЮ І ПЕРШОРАЗОВОЮ НАГОДОЮ  
СКОНТАКТУВАТИСЬ З НАМИ ЯКНАЯКОСЬ ТЕЛЕФОНОМ  
АБО ВИСИЛАЙТЕ СВОІ ОШАДНОСТІ ПОШТОЮ, ЯКУ МИ СА-  
МИ ОПЛАТИМО.  
ДИВІДЕНДИ ВИПЛАЧУЄМО ДВА РАЗИ РІЧНО: 30-ГО КВІ-  
ТНЯ І 31-ГО ЖОВТНЯ. ГРОШІ, ЗДЕПОЗІТОВАНІ ДО 15-ГО ДНЯ  
КОЖНОГО МІСЯЦЯ, ПРИНОСЯТЬ ВІДСОТКИ ВЖЕ ПЕРШОГО  
ДНЯ ЦЬОГО Ж МІСЯЦЯ.



З поважанням  
Петро Пуцило  
Екзек'ютивний Директор

Part of  
All you Earn  
is Yours to  
Save!

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ  
Українського Народного Союзу

**ТОМАСТОВИ, Конн.** — Управа  
Відд. 421 УНСОУ подає до ві-  
дома, що річні збори відбуду-  
ться 12-го грудня 1959 р. в Укра-  
їнській галі при Проспект авт.  
II. Мескалоу, преде.  
Ф. Саяк, касир  
Ю. Береза, секретар.

**КЛІВЛЕНД, Огайо.** — Т-во  
Івана Франка, Відд. 334  
УНСОУ повідомляє членів,  
що звичайні місячні збори від-  
будуться в другу неділю по  
першій, дня 13-го грудня о год.  
11-й пополудні, в Українським  
Народнім Домі при 14-й вулиці  
в залі де значають. Просити  
всіх членів прийти, вирішити  
свої загалогости і привести  
нових кандидатів або дітей, щоб  
їх вислати в членів УНСОУ.  
Н. Задирський, преде.  
Стефанія Бохонюк, кас.  
Гр. Демкович, рек. секр.

**КЛІВЛЕНД, Огайо.** — Т-во  
„Запорозька Січ“, Відд. 251, ма-  
тиме збори в неділю 13-го груд-  
ня в церковній галі при W 7-й  
вул., зараз по Бел. С. В. Б. Б. Б.  
Донучаючих членів просити  
вирішити загалогости. Рівно-  
часно пригадується, що річні  
збори відбудуться в неділю 27  
грудня там же о год. 1-й попол.  
Василь Козир, преде.  
Василь Яцишин, касир  
Василь Лішук, р. секр.  
І. Кравчук, секретар

**ДІТРОЙТ, Мич.** — Т-во Ім.  
Івана Франка, Відд. 146 УНСОУ  
повідомляє, що місячні  
збори в цьому році збори від-  
будуться 13-го грудня в Укр. А-  
мерик. Осередку під числ. 2865  
Carpenter St., тобто о год. 1-й  
по пол. Просити членів прибу-  
ти на час. На порядку денним —  
вирішити нові Управи і деякі змі-  
ни статуту. Рівно ж кінці 65-  
літнього Ювілею. Просимо при-  
вести із собою друзів і знайо-  
мих, щоб записати їх в членів  
УНСОУ. — За Управу Т-ва  
Стефан Хом'як, секр.

**БОУФАЛО, Блек Рак.** — Річ-  
ні збори Братства св. І. Хрес-  
тители, Відділу 304 УНСОУ від-  
будуться в неділю 20-го груд-  
ня о год. 7-й вечора, в парохі-  
яльній залі 158 Germania St. —  
Просити всіх членів прийти  
на збори. На порядку ден-  
ний: вибір Уряду на рік 1960. Просити  
членів вирішити свої загалог-  
ости до Союзу за рік 1959. Ви-  
слати своїх дітей в членів УН-  
Союзу та привести своїх зна-  
йомих.  
Михайло Зав'язкий, пред.  
Іван Грицьков, касир,  
Микола Гнатик, секретар.

Ново видання  
**Олеся БАБІН**  
**ПОВСТАНЦІ**  
Поєма  
ЦІНА \$1.75  
Замовляти:  
"SVOBODA"  
P. O. Box 346,  
Jersey City 3, N. J.

НАШИМ НАЙМЕНЬШИМ:  
**УКРАЇНСЬКА**  
**АБЕТКА**  
розкрити кольорове видання  
з малюнками до кожної  
букви.  
Малюнки П. П. Холодного  
ЦІНА 60 ЦЕНТИВ.  
—  
**НАШЕ ВІСЬКО**  
книжечка з рисунками укра-  
їнського війська для колу-  
вання.  
ЦІНА 50 ЦЕНТИВ.  
Замовляти:  
"SVOBODA"  
83 Grand St. Jersey City 3, N. J.

Добре читання для дітей і  
молоді.  
**Сойна-Штукарна**  
**РОМАНА ЗАВАНОВИЧА**  
ЦІНА \$1.00  
Замовляти:  
SVOBODA  
81-83 Grand St. (Box 346)  
Jersey City 3, N. J.

**БРУКЛИН, Н. Й.** — Річні  
збори Т-ва Ім. В. Хмельницько-  
го, Відд. 158 УНСОУ, відбу-  
дуться в суботу 5-го грудня, о  
год. 8-й вечора в Укр. Нар. До-  
мі при 216-218 Grand St. Проси-  
тись всіх членів Відділу і Т-ва  
прибути на ці збори, бо на по-  
рядку денним є цілий ряд важ-  
ливих справ до погалогости.  
Участь всіх членів дуже поба-  
жана.  
Юліан Пачак, преде.  
О. Сандоцький, фін. секр.

**МК КІСНОРТ, Па.** — Управа  
Відділу 132 УНСОУ повідо-  
ляє, що в неділю дня 13-го гру-  
дня 1959 р. відбудуться збори  
Відділу в церковній галі по спі-  
вальному Службі Божій. На поряд-  
ку денним: вибір Управи на 1960 р.  
Телерішення. Управа: Преде. Г.  
Куницький, касир Н. Нестору-  
вич, секр. Д. Смерка.  
Д. Смерка, секретар

**ПІТТСБУРГ, Па.** — Т-во св.  
Івана, Відд. 96 УНСОУ подає до  
відома, що Звичайні збори  
Т-ва відбудуться в неділю 6-го  
грудня 1959 в приміщенні Укра-  
їнського Народного Дому 723 E.  
Carson St. о год. 3-й по пол. На  
порядку денні: Звіт Управи за  
1959 р. і вибір нової Управи на  
1960 рік. Просимо членів про-  
численну участь.  
Управа Т-ва

**ВІЛКС БЕРІ, Па.** — Братство  
св. І. Христителя, Відд. 223 УН-  
Союзу повідомляє всіх членів,  
що збори відбудуться в неділю  
6-го грудня 1959 р. в парохі-  
яльній залі, по другій Службі  
Божій. Просити членів при-  
йти на час.  
Управа Т-ва

**ФІЛАДЕЛФІЯ, Па.** — Т-во  
„Мир“, Відділ 324 УНСОУ по-  
відомляє, що звичайні місячні  
збори членів відбудуться дня 12  
грудня 1959 р. о год. 7-й вече-  
ром, 3 огляду на кінці року,  
просимо всіх членів прийти  
громадсько і вирішити всі загалог-  
ости. Позатим є ще ба-  
гатьох пекучих справ до пола-  
годження.  
Семен Барабах, преде.  
Іван Струк, секретар.

## Посмертні Згадки

**АНДРІЙ СВІТАК**, довголітній  
член і урядник Українського  
Допомогого Т-ва „Дістепер“,  
361-го Відділу УНСОУ, по-  
мер для 30-го листопада 1959  
року. Покойний від 1927 року  
по кінці 1938 р. займав ста-  
новини касира, виконуючи  
свої завдання, як прикладний  
урядовець і член. Покойний,  
роджений 1892 року, в селі  
Плотичка Велика в Зах. У-  
країні, похований в селі  
Плотичка Велика, дочку Олі-  
гу, сина Івана і Володимира,  
дні несталих (9 грудня) — член  
УНСОУ. Похорон відбу-  
вся дня 4-го грудня 1959 р.  
о год. 1-й по пол. — В. Н. П.  
Петро Кузняк, фін. сек.

**ПАВЛО ЛУКІВ**, член В-тва св.  
Арх. Михайла, Відд. 350 УН-  
Союзу, помер на удар серця  
дня 21-го листопада 1959 р.  
на 62-му році життя. Покой-  
ний походив зі села Турківка,  
Зах. України. Похований у селі  
Турківка Анну, дні доми-  
ка-законичні, дочку Юліану,  
сина Іосифа та Паала,  
брата Іосифа в Україні та  
дочку Іосифа. Похорон відбу-  
вся 25-го листопада з теренів  
св. Володимира на кладовищі  
св. Івана в Спрінгфілд при у-  
часті родині, членів Братства  
та знайомих і приятелів. —  
В. Н. П.  
Д-р В. Падвор, секр.

**КСЕНІЯ ПАВУЧАК**, довголітній  
членів Братства св. о. Ни-  
колая, 255 Відд. УНСОУ і  
члена Укр. Кат. Церкви св.  
Н. Христителя, померла для  
8-го жовтня 1959 р. на 76-му  
році віку від хвороби несталих  
році життя. Покойна, роджена  
1883 р. похована в селі  
сина Раймонда і Івана та  
дочку Марію, Катерину, Ан-  
ну і Гелен. Покойну похоро-  
нено дня 12-го жовтня ц. р.  
на цвинтарі у Вест Нютон.  
В. Н. П. — Управа Відділу.

**МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ**  
по \$65.00 (замість \$110.00!),  
українські або англійські.

**РІЗНІ**  
**НОВІ РІЗДВЯНІ КАРТКИ**  
16 штук за 1 дол.  
Також з Нашим привітанням  
12 штук за 1 дол.  
Пересилка моє.  
**A. JANUSZEWSKY**  
849 N. Winchester Ave.  
CHICAGO 22, ILL.

**РОЗШУК**  
**СТЕФАН КУП** пошукує сестру  
**ОЛЬГУ КУП МАТІВНУ**  
з дому Почоків, з Львівської  
областеччини. Ібо хто знав  
про неї, прошу написати на адр-  
ресу:  
**PETRO NABOLOTNY**,  
523 Thompson St.,  
Philadelphia 30, Pa.

**ІЛЬКА КРАСНОВІЧА**,  
сина Андрія, з села Устиянова,  
пов. Лисько, Зах. України, що  
був арештований і вивезений  
Гестапо 1942 р., пошукує ро-  
дини, яка живе серед прегарних  
тепів України, біля Черного  
моря. Хто знає, прошу про-  
 нього, або він сам прошу пи-  
 сати на адресу:  
**Anna SALAPATA**  
719 N. 3rd Street  
Phila. 23, Pa.

**BUSINESS OPPORTUNITY**  
**VACATION-RESORTS**

**ЛІТНІ ОСЕЛІ**  
коло СОСОВИКИ  
Модерна, з новим купальним  
басейном 40 X 80, з приводу  
непорозуміння спільників на  
продаж. Інформація:  
150 Broadway, Suite 807  
New York — адо  
WO 4-4843  
240 E 6th St. — New York  
OR 5-1040

Купуйте в підприємстві  
що оголошується  
в „СВОВОДІ“

**ШУКАЙТЕ ПОМОЧІ ПРОТИ**  
**СВЕРБІННЯ**  
спричиненого запалінням  
втрисками

Хворі, які майже відходять від  
гуздів, терплять справжній тор-  
тури свербіння шкіри, при чому  
воно часто — дрипаче, майже  
зв'язує собі шкіру — знайшли  
найкращу поміч проти не-  
щастя свербіння, спричиненого  
запалінням втрисками — при-  
сма „АМІДО“. Повні терплять дім,  
безсонні ночі і підсвідомий гнів  
безперервного бажання дрипач-  
ти — дрипачи — дрипачи, — все це  
може зняти чудесна поміч від  
масті, званої АМІДО. Є це фор-  
мула, що складається з піс-  
точ, випробуваних медиками,  
які зовсім оздоровили зовнішні  
і яка заспокоює нестерпний біль  
свербіння. Без ризику, які мас-  
ти перед тим Ви не стосували б,  
ми радимо спробувати АМІДО.  
Спеціальна ціна тепер \$6.00 (за  
3 рег. розміри тубки) (Всі ва-  
сяки признаєте, що жадна ціна  
не є задоволення, щоб заплатити за  
поміч від таких тортур свербін-  
ня. — Вишліть цей виписок до:  
**TRYSAN CO., Dept. E**  
Peekskill, N. Y.  
Зараз вишліть Вам запис і не  
платите, доки Ваша посилка не  
буде доставлена до Ваших рук.  
Пішіть точно друком Ваше ім'я  
і адресу на конверті, а будете  
тепів, що одержите АМІДО без  
опізнання.

**НОВИНКА ДІТЧКАМ!**  
оповідання для дітей  
Івана САНІЧКО-  
„Наша Хатна“  
3 розкритими великими  
ілюстраціями.  
Петра Андрусь  
Ціна — \$1.50  
Смітись з замовленнями:  
"SVOBODA"  
P. O. Box 346  
Jersey City 3, N. J.

**ХОЧЕТЕ ЗНАТИ,**  
як жевріє іскра української  
свідомості, в другій половині  
минулого віку і як народжу-  
валася та еліта, яка будувала  
Українську Державу, —  
то читайте:  
**„СПОГАДИ“**  
СВІТЛА ЧИКАЛЕНКА  
Цю велику на 604 ст. книгу  
читайте вомові цілком по-  
віль.  
Ціна тільки \$3.50  
Замовляти в:  
"SVOBODA"  
P. O. Box 346  
Jersey City 3, N. J.

**Петро ЯРЕМА**  
**УКР. ПОГРЕБНИК**  
Займається похоронами  
в BRONX, BROOKLYN, NEW  
YORK і ОКОЛИЦЯХ  
Контролює температуру.  
Модерна машина до укладу  
дзаром.  
**Peter Jarema**  
129 EAST 7th STREET  
NEW YORK, N. Y.  
Tel.: ORchard 4-2558



PRESENTLY THE TRIO ARRIVED AT THE LAB-  
ORATORY, AND WERE ENCOURAGED TO  
FIND THE PROFESSOR HAPPILY AT WORK.



THE APE-MAN SUMMED UP  
THE STORY AND ASSURED  
REDFIELD OF HIS FUTURE  
SAFETY, THEN HE FAREWELL.



Вкінці Тарзан дозволив ві-  
дійти мавпан, а сам поман-  
дрував в напрямі узбережжя.  
Мавпан його доля... А на-  
слідки трирічного в'єнства  
втягнути його в нову при-  
году!